

Miljösamverkan
Sverige

Miljösamverkan Sverige

Verksamhetsplan 2014

Beslutad av styrgruppen den 21 november 2013

Länsstyrelserna

**Miljösamverkan
Sverige**

Huvudmän

Länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten

Webbplats

www.miljosamverkansverige.se

E-postadress

miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se

Innehållsförteckning

MILJÖSAMVERKAN SVERIGE.....	4
Samverkan mellan länsstyrelserna.....	4
Uppdrag	5
Mål och arbetssätt	5
Tidsram	6
Medverkande och organisation	6
Styrgrupp	7
Referensgrupp	7
Projektledare.....	7
Projektgrupper	8
Kontaktpersoner	8
Kanslifunktion och administrativt stöd	8
Förankring och fastställelse av framtagna handledningar och policydokument	9
Ekonomi	9
Redovisning	10
Verksamhetsplan 2014.....	11
Projektverksamhet.....	11
Bemanningsplan	12

Miljösamverkan Sverige

Samverkan mellan länsstyrelserna

Krav på samverkan mellan länsstyrelserna har diskuterats under många år i syfte att nå ett bättre resursutnyttjande, likformighet och god kvalitet i arbetet. Arbetsuppgifterna inom miljöområdet visar inga tecken på begränsning, snarare tvärtom, samtidigt som komplexiteten i uppgifterna syns öka till följd av införandet av EU's rättsakter i svensk lagstiftning. För att fullgöra uppgiften behöver varje länsstyrelse ha de kunskaper som är nödvändiga för att lösa uppkomna frågor inom prövning och tillsyn i syfte att nå lagefterlevnad och hållbar utveckling. Länsstyrelsen har även till uppgift att samordna det regionala arbetet inom miljöpolitikens område, vilket ställer krav på såväl förebyggande insatser i form av policyskapande arbete, information och rådgivning som tillsynsvägledning gentemot de lokala tillsynsmyndigheterna.

Betydande samordningsvinster har tidigare gjorts på miljödataområdet och när det gäller utformning av regionalt uppföljningssystem för miljömålen. Samarbete och samordning har förekommit även på miljötillsynsområdet men har varit av ad hoc-karaktär och behovet av ett mer organiserat arbete har visat sig nödvändigt. Miljövårdsdirektörernas tillsynsgrupp tog under våren 2004 initiativ till ett informellt samarbete mellan länsstyrelsen, varvid idéerna om att bilda ett **Miljösamverkan Sverige** kom till uttryck med olika regionala miljösamverkan som förebild.

Länsrådsgruppen godkände vid möte den 12 juni 2005 att samarbetet drevs – som ett första steg – under ett år. Naturvårdsverket var positivt inställt och gick in som delfinansiär. Länsrådsgruppen godkände också länsstyrelsernas delfinansiering och gav i november 2005 uppdrag åt miljövårdsdirektörerna att fullfölja arbetet. Vid ett möte i juni 2007 mellan företrädare för länsrådsgrupp 6 (miljö- och kulturmiljöfrågor) och miljövårdsdirektörerna beslutades att förordna en treårig fortsättning på samarbetet. Samarbetet har därefter fortsatt och regelbundet rapporterats till länsråden. Sedan 2008 har styrgruppen haft i uppdrag att ta fördjupade kontakter med fler centrala myndigheter. Kontakter har tagits med Socialstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, Energimyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten. Under 2009-2013 har Socialstyrelsen ingått i samverkan men avslutar sin medverkan från och med 2014 i och med att tillsynsvägledningen inom hälsoskyddet förs över till annan myndighet. Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten ingår i samverkan från och med 2012.

Uppdrag

Miljösamverkan Sverige har till syfte att få till stånd en ökad samsyn mellan länsstyrelserna och en mer enhetlig hantering i tillsynsfrågor. Samarbetet ska i huvudsak inriktas på frågor som rör tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken. Detta innebär att frågor med koppling mot prövning, villkorsbanker etc. måste hanteras i annan ordning. Länsrådsgrupp 6 är beställare och beslutar om ramar för budget och verksamhet. Resultatet ska redovisas till denna länsrådsgrupp.

Mål och arbetssätt

Miljösamverkan Sverige ska utgöra ett stöd i både länsstyrelsernas operativa myndighetsutövning och dess informativa och förebyggande arbete. Arbetet ska även stödja länsstyrelserna i den tillsynsvägledande rollen. Arbetssättet innebär, populärt uttryckt, att alla länsstyrelser inte behöver uppfinna hjulet varje gång. Avsikten med samarbetet är också att komplettera Naturvårdsverkets, Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens tillsynsvägledning till de regionala och indirekt de lokala tillsynsmyndigheterna.

Den vidare tillsynsvägledningen från regional till lokal nivå står varje länsstyrelse för och ingår inte i detta samarbete. Däremot kommer vissa av de projekt som Miljösamverkan Sverige arbetar med att vara direkt överförbara till kommunal nivå. Det är då upp till varje länsstyrelse att vidareförmedla kunskap och material till den lokala nivån.

Miljösamverkan Sveriges insatser ska vara konkreta, avgränsade och operativt inriktade. Insatser med inriktning på egeninitierad tillsyn, information och vägledning kommer att prioriteras. Detta uppnås främst genom följande typer av insatser:

- Ta fram informations- och underlagsmaterial i olika aktuella frågor
- Utarbeta handledningar och riktlinjer för tillsyn, skydd och säkerställande m.m.
- Gemensamma informations- och tillsynskampanjer
- Kurser och seminarier i anslutning till projekten
- Samla och sprida befintligt material mellan länsstyrelserna

Det är viktigt att betona att Miljösamverkan Sverige inte är en myndighet, utan det är medverkande länsstyrelser som har att svara för myndighetsutövningen. Var och en av dessa väljer själv i vilken omfattning man deltar i de projekt som Miljösamverkan Sverige arbetar med.

Tidsram

Denna verksamhetsplan gäller för år 2014 med utblickar mot 2015 och 2016. Flera av de frågor som denna verksamhetsplan upptar är av mer långsiktig karaktär, varför det finns behov av fortsatta insatser även under kommande år. Erfarenheter från de gångna årens operativa projektverksamhet visar att arbetsättet har klara fördelar och att behovet delvis har kunnat tillfredställas. Om Miljösamverkan Sverige på sikt ska bli en integrerad del av länsstyrelsernas miljö- och hälsoskyddsarbete avgörs av länsstyrelserna som bl.a. har att ta ställning till behovet och effekterna av miljösamverkan, dess omfattning, finansiering och organisatoriska form.

Medverkande och organisation

Miljösamverkan Sverige bedrivs i samverkan mellan länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten i en organisation bestående av en styrgrupp, referensgrupp och projektgrupper med tillhörande projektledare och kontaktpersoner.

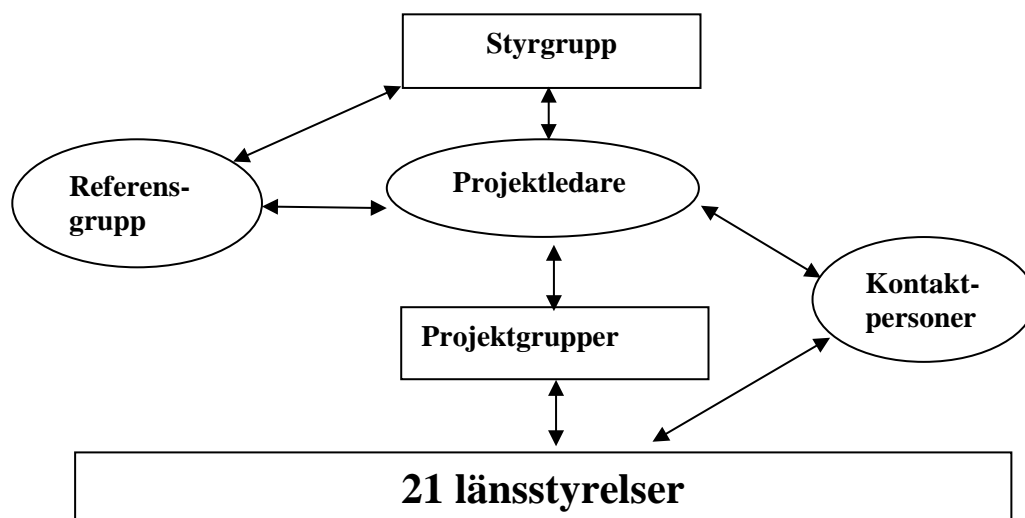

Bild: Organisationschema för Miljösamverkan Sverige

Styrgrupp

I styrgruppen sitter representanter för länsstyrelserna och adjungerade företrädare för Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Projektledarna är föredragande i gruppen.

Styrgruppen svarar för att ta fram ett förslag till övergripande verksamhetsplanering och budget inom de ramar som beställaren (länsrådsgrupp 6) har beslutat samt för återkoppling av verksamheten till sina respektive organisationer. Styrgruppen tar även beslut i principiellt viktiga frågor. Styrgruppen ansvarar för årlig resultatredovisning till länsrådsgrupp 6 som också beslutar om övergripande inriktning och budget.

Styrgruppen möts 6-8 gånger per år och fattar bl. a. beslut om den löpande verksamheten samt tar fram förslag till verksamhetsplan och budget. Styrgruppen fastställer även projektplaner, handledningsdokument och slutrapporter.

Referensgrupp

Referensgruppen utgörs i sin helhet av miljövarddirektörerna eller motsvarande vid landets länsstyrelser. Referensgruppen utgör primär remissinstans för handledningsdokument och slutrapporter.

Projektledare

Samarbetet leds av en projektledare och en biträdande projektledare. De sköter det löpande arbetet inom Miljösamverkan Sverige samt har till uppgift att samordna verksamheten mellan projektgrupper och kontaktpersoner inom respektive länsstyrelse. De har även till uppgift att samordna verksamheten mellan styrgruppen och projektgrupperna. Under delar av åren 2012-2014 är ytterligare två projektledare engagerade i samarbetet och leder varsin projektgrupp.

Under verksamhetsåret skapas olika tillfälliga projektgrupper för att genomföra de olika projekten. Grupperna som leds av projektledarna har till uppgift att ta fram bl. a. underlagsmaterial, checklistor, handledningar och informationsmaterial.

Följande arbetsuppgifter ligger särskilt på projektledarna:

- Föredragande och sekreterare i styrgruppen
- Sammankallande och sekreterare i projektgrupper
- Ansvara för Miljösamverkan Sveriges webbplats och den gemensamma webbplatsen för alla miljösamverkan vilket innebär såväl administration/uppbyggnad som löpande redaktionellt arbete
- Utarbeta förslag till detaljerad verksamhetsplan för respektive år
- Med stöd av kansli vid den länsstyrelse som anställer projektledaren följa och redovisa Miljösamverkan Sveriges ekonomi

- Tillsammans med projektgrupper följa upp genomförandet av olika projekt och sammanställa resultatet av olika projekt
- Fortlöpande hålla kontakt och utbyta information och synpunkter med kontaktpersonerna och andra medverkande vilket bl.a. sker via e-post och skrivelser, samt genom direkta kontakter med enskilda kontaktpersoner och andra berörda
- Medverka vid möten mellan projektledare för regionala miljösamverkan.

Projektgrupper

I projektgrupperna deltar en projektledare och i regel 4-6 miljöbalkshandläggare som representanter för sina länsstyrelser samt i förekommande fall representanter från berörda centrala verk.

Projektgrupperna svarar för planering av olika insatser och för utvärderingar av genomförda projekt. Projektgrupperna möts efter behov.

Följande arbetsuppgifter ligger särskilt på projektgrupperna:

- Utarbeta informationsmaterial, handledningar och annat material som behövs för att genomföra de olika projekten
- Bidra med material till webbplatser
- Remissbehandla handledningar och annat viktigare material
- Närmare planlägga de projekt som verksamhetsplanen omfattar
- Utvärdera genomförda projekt tillsammans med projektledaren och lämna förslag till fortsatta insatser
- Informera och marknadsföra Miljösamverkan Sverige, bl.a. på kurser och möten som anordnas inom miljöbalksområdet

Kontaktpersoner

Inom varje länsstyrelse finns minst en kontaktperson för Miljösamverkan Sverige. Kontaktpersonerna har till uppgift att föra fram välförankrade idéer från sina respektive arbetsplatser och ge förslag på lämpliga projekt till projektledarna. Kontaktpersonerna har även till uppgift att sprida information och resultatet till kollegor, verksamhetsutövare, lokala tillsynsmyndigheter, konsulter m.m. via befintliga nätverk, e-postgrupper, webbplatser etc.

Kanslifunktion och administrativt stöd

Den länsstyrelse som anställer projektledare svarar för Miljösamverkan Sveriges kanslifunktion och tillhandahåller ett arbetsrum till projektledningen. I det administrativa stödet ingår bl.a. att hålla arkiv och ha hand om ekonomin.

Förankring och fastställelse av framtagna handledningar och policydokument

Det material som utarbetas och som innehåller förslag till gemensamma rutiner och policys skall remitteras till samtliga län, Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten och övriga berörda myndigheter på lämpligt sätt och därefter fastställas genom beslut i styrgruppen. Styrgruppen avgör om viktigare, principiella frågor skall lyftas till länsrådsgruppen för avgörande. Det står därefter varje myndighet fritt att använda materialet efter eget gottfinnande. Ett fastställt dokument kan inte åberopas spegla vare sig Naturvårdsverkets, Jordbruksverkets, Havs- och vattenmyndighetens eller enskilda länsstyrelserns uppfattning.

Ekonomi

	2014	2015	2016
Kostnader (kk)			
Lön inkl OH Projektledare	1800	1800	1800
Lön ekonomiadministration	50	50	50
Resekostnader	200	200	200
Övriga verksamhetskostnader	100	100	100
TOTALT Kostnader	2150	2150	2150
Intäkter			
Inående balans	800	400	0
Länsstyrelserna	650	650	850
Naturvårdsverket	600	600	800
Jordbruksverket	100	100	100
Havs- och vattenmyndigheten	400	400	400
TOTALT Intäkter	2550	2150	2150

Budgeten ovan baseras på att finansierarna fortsätter att bidra med samma summa 2014-2015 som 2013 och att en uppräknig sker av Naturvårdsverkets och länsstyrelsernas bidrag från och med 2016.

Naturvårdsverket har under hand meddelat att man är beredd att fortsätta samarbetet på samma nivå men kan inte avge fleråriga åtaganden. För 2014, i likhet med tidigare år, kommer Naturvårdsverket att bidra med 600 kkr till verksamheten. Jordbruksverket bidrog med 100 kkr till verksamheten 2012-2013 och bidrar med en lika stor summa 2014. Havs- och vattenmyndigheten har beslutat om ett bidrag på 400 kkr under en period av tre år, 2014-2016. Länsstyrelsefinansieringen är säkrad på det sättet att 650 kkr per år tas från de medel (15 Mkr för miljötillsyn) som länsstyrelserna fick till ramanslaget genom budgetpropositionen från och med 2006. Medlen förvaltas av Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Miljösamverkan Sverige är till för ömsesidigt stöd och kompetensutveckling samt gemensamt resursutnyttjande. Det utgår därför ingen ersättning för medverkan i styrgruppen och referensgruppen från Miljösamverkan Sverige. Alla förväntas delta inom ramen för sina ordinarie arbetsuppgifter. En ersättningsmöjlighet bör ändå finnas för att betona att det ibland kan vara rimligt att ersätta medverkande miljöbalkshandläggares arbetsgivare för uppkomna kostnader till följd av resor, logi och extraordinära arbetsinsatser etc.

Redovisning

Resultat av arbetet redovisas årligen för länsråden antingen vid ett länsrådsmöte eller enbart för länsrådsgrupp 6. Färdigställda projekt redovisas i sak vid möte med miljövårdsdirektörerna och på annat lämpligt sätt t.ex. i samband med handläggarräffar och nationella seminarier. Projektledarna deltar även på möten med regional miljösamverkan samt skriver artiklar till Tillsynsnytt m.m. för att sprida information om Miljösamverkan Sverige. Verksamhetsberättelse utarbetas årligen och skickas bl. a. till länsråden, länsstyrelsernas miljövårdsdirektörer, Miljösamverkan Sveriges kontaktpersoner, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Den finns också att hämta på Miljösamverkan Sveriges webbplats.

Verksamhetsplan 2014

Projektverksamhet

Projekt från 2013 som fortsätter även under delar av 2014 är

- Behovsutredning
- Tillsyn markavvattning
- LAV och VA-planering
- Tillsyn av vattenkraftverk och dammar
- Kartläggning och utveckling av befintliga handläggarnätverk

Nedanstående nya projekt utgår från länsstyrelsernas, Naturvårdsverkets, Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma prioritering och kommer att påbörjas och i några fall helt genomföras under verksamhetsåret:

- Tillsynsutbildning (årligen återkommande tvådagarsutbildning)
- IED - Tillsyn över industriutsläppsverksamhet
- Informationsmaterial artskydd CITES
- Hantering av massor

Miljösamverkan Sverige ansöker även om medel från Länsstyrelsens energi- och klimatsamordning (LEKS) för att under 2014-2015 bedriva ett projekt om energitillsyn. Om medel anslås kommer detta projekt att ingå i verksamheten utöver de som omnämns ovan.

De efterföljande grovplanerna (se sid 13-15) är underlag för att starta projekten. Syftet med grovplanerna är att beskriva de behov som ligger till grund för projekten och vilka ramar som ska gälla. Med utgångspunkt i grovplanerna arbetar projektgrupperna fram detaljerade projektplaner som ska fastställas av styrgruppen.

Bemanningsplan

Projektledare:

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Biträdande projektledare:

Carina Lif, Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Projektledare Behovsutredning:

Lotta Sahlin Skoog, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Projektledare Tillsyn markavvattning:

Mia Hammarberg, Länsstyrelsen i Örebro län

Styrgrupp:

Magnus Eklund, Länsstyrelsen i Örebro län (ordförande)

Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Tomas Waara, Länsstyrelsen i Uppsala län

Elisabet Ardö, Länsstyrelsen i Kronobergs län

Märet Engström, Länsstyrelsen i Värmlands län

Adjungerade medlemmar i styrgruppen:

Martin Pählman, Naturvårdsverket

Annett Kjellberg, Jordbruksverket

Ann Lundström, Havs- och vattenmyndigheten

IED - Tillsyn av Industriutsläppsverksamhet

Förslagslämnare: Malin Johansson, Naturvårdsverket

Kommer att delta i projektet: Ja, Malin Johansson kan delta

Kort bakgrund

Den 18:e juni 2013 genomförde Sverige Direktivet om Industriutsläpp 2010/75 bland annat genom Industriutsläppsförordningen 2013:250 och en kompletterande bestämmelse i Miljötillsynsförordningen 2011:13 1 kap. 10 a §. Kompletteringen i miljötillsynsförordningen innebär att de så kallade Industriutsläppsverksamheternas tillsynsbesök, dokumentation och återkoppling till verksamhetsutövaren kommer att regleras

Syfte med projektet

Projektet ska skapa vägledning om det nya kravet på reglerad tillsyn för industriutsläppsverksamheter. De huvudsakliga delar som projektet bör titta på är vilka anläggningar som ska omfattas och när. Det som ska kontrolleras vid tillsynsbesöket är dels de så kallade BAT-slutsatserna (som är en nyhet i och med Industriutsläppsdirektivet) samt efterlevnad av tillståndsvillkoren. Syftet blir att vägleda hur och dessa tillsynsbesök ska genomföras, vilka verksamheter som omfattas av dem och när samt hur dokumentation och återkoppling av besöken bör ske. De myndigheter som utför tillsynsbesök av Industriutsläppsverksamheter kan vara både länsstyrelser och kommuner.

Mål för aktiviteten

Projektet bör resultera i en skriftlig vägledning riktad till tillsynsmyndighet som har operativ tillsyn av Industriutsläppverksamhet om hur ovanstående tillsynsbesök bör utföras, dokumenteras och återkopplas.

Aktiviteter

För att kunna genomföra projektet krävs god kunskap om de nya reglerna. Det vore lämpligt att ha minst ett par workshops/seminarier för utbyte av kunskap om vad de nya reglerna innebär. I slutskedet skulle det vara lämpligt att hålla seminarier/webbinarier för tillsynsmyndigheter för att kommunicera vägledningen.

Samarbete

Det är framför allt länsstyrelser som bör delta i hur vägledningen tas fram, dock har många branscher som redan omfattas av de nya reglerna goda kunskaper om reglerna och kan användas som referensgrupp. Eftersom även kommuner omfattas av de nya kraven så kan det vara bra att involvera dem på något vis under projektets gång. Naturvårdsverket kan delta med en person.

Informationsmaterial artskydd CITES

Förslagslämnare: Artskyddshandläggartreff maj 2013, Britt Forsén,
Länsstyrelsen Västmanland, Mia Kjällander

Kommer att delta i projektet:

Mia Kjällander, Länsstyrelsen i Östergötlands län
Per Levenskog, Länsstyrelse i Skåne län
Lena Strömvall Länsstyrelsen i Västmanlands län

Kort bakgrund

Mycket material saknas. Det som finns behöver uppdateras.
Det är onödigt att 21 länsstyrelser tar fram eget infomaterial. Bättre att vi gör ett gemensamt material som sedan enkelt kan anpassas till respektive länsstyrelse.

Syfte med projektet

Ta fram gemensamt infomaterial, broschyrer, hemsidor
Ta fram nischat lättillgängligt material inom

- Handel med rovdjur + säl
- Second hand
- Zoo-handel
- Mässor (zoo)
- TAM (traditionell asiatisk medicin)
- Öppet Öga

Mål för projektet

Ökad medvetenhet hos utövare och allmänhet

Aktiviteter

1. Inventera befintligt material
2. Faktaunderlag från SJV
3. Utformning
4. Distribution

Samarbete

Naturvårdsverket och Jordbruksverket

Hantering av massor

Förslagslämnare: Jenny Hultgren och Elin Iseskog. Länsstyrelsen Östergötland.

Kommer att delta i projektet: Länsstyrelsen Östergötland har för avsikt att delta i något pågående projekt inom Miljösamverkan Sverige, men har idag svårt att säga vilket.

Kort bakgrund

Hur sker hanteringen av massor (icke förorenade och förorenade massor som inte är klassat som farligt avfall men ändå är förorenade)? Om materialet används för anläggningsändmål - hur säkerställer vi i en framtid att vi vet var materialet har sitt ursprung? Om materialet skickas till en godkänd mottagningsanläggning - hur säkerställer vi att vi vet exakt var vi skickar materialet t.ex. till vilken deponi? Hur långväga är transportererna? Det finns många frågor att utveckla inom ett nationellt projekt avseende masshantering.

Miljösamverkan Skåne genomför med start 2013 ett tillsynsprojekt över schaktmasshanteringen i länet. De erfarenheter som uppkommer inom det projektet skulle vara intressant att dra nytta av inom ett nationellt projekt avseende massor.

Syfte med projektet

Syftet är att undersöka hur situationen ser ut avseende hanteringen av massor i landet. Hur sker flödet av massor från det att de grävs upp vid en åtgärd? Var hamnar de? Hur omfattande är transportererna? Hur är spårbarheten? Hur säkerställer vi att föroreningshistoriken följer med vid en förflyttning av förorenade massor? Vilka krav ställer vi idag i tillsynen? Vilka krav skulle vi kunna ställa?

Mål för aktiviteten

Att utreda hur situationen är i landet avseende hanteringen av massor samt ge förslag till förbättringar inom området.

Aktiviteter

Se syfte med projektet.

**Miljösamverkan
Sverige**

www.miljosamverkansverige.se

Länsstyrelserna